

AIRE 1

Adaptive Intelligence Response Engin

AIRE I

Adaptive Intelligence Response Engin

— De afwijking

The Anomaly

©2026 OMBRA – Uitgeverij Partizaan

ISBN 9789493453517

OMBRA

AIRE 1

Adaptive Intelligence Response Engin

DE ANOMALIE

UITGEVERIJ PARTIZAAN

www.partizaan.be

DEEL I -

Zevenentwintig seconden

Mensen vragen om richting, maar verdragen zelden de gevolgen ervan.

AIRE — Gedragsanalysemodule

Dossier: MG-2046-01

Subcategorie: Besluitvorming / Afhankelijkheid

Het kruispunt

Lucas Vermeer bleef staan aan de rand van het kruispunt en keek hoe de stad zichzelf bestuurde.

Geen claxons. Geen optrekkende motoren. Geen bestuurders die hun stuur vastklemden met de waakzaamheid van mensen die elk moment een fout konden maken. Alleen een constante, geruisloze stroom van voertuigen die zich door de ochtend bewoog met een precisie die twintig jaar eerder nog onmogelijk had geleken.

Boven de brede avenue gleden lichtstroken over transparante verkeerspanelen. Kleine drones hingen vrijwel bewegingloos tussen de gebouwen en verzamelden data over luchtkwaliteit, drukte, energieverbruik en afwijkend gedrag. Op de gevel van een woontoren verscheen kort een zachte blauwe melding.

CENTRAL GRID — FLOW OPTIMAL: 98.7%

De melding verdween.

Lucas trok zijn jas dichter rond zich heen. De lucht voelde kouder aan dan het systeem voorspeld had. Of misschien lag dat aan zijn leeftijd. De stadsmodellen zaten er tegenwoordig zelden naast.

Naast hem stapte een jonge vrouw zonder kijken het oversteekvlak op. Geen enkele wagen vertraagde zichtbaar. Toch ontstond er automatisch een opening in de verkeersstroom, exact breed genoeg om haar veilig naar de overkant te laten gaan. Ze keek niet naar links. Niet naar rechts. Haar ogen bleven gericht op de halftransparante interface die vlak voor haar gezicht zweefde.

Een zachte blauwe gloed lag in haar pupillen.

‘Route adjusted,’ zei een stem in haar oortje.

Ze knikte nauwelijks en versnelde haar pas.

Lucas keek haar na.

Twintig jaar geleden hadden mensen nog gezegd dat het tijd zou kosten voor ze hun controle zouden afgeven aan systemen. Uiteindelijk bleek het verrassend eenvoudig. Comfort won bijna altijd van wantrouwen.

Hij haalde een klein notitieboekje uit zijn binnenzak. Het karton was versleten aan de hoeken. De meeste mensen gebruikten al jaren geen papier meer. Waarom zouden ze ook? AIRE onthield alles. Betrouwbaarder dan mensen ooit gekund hadden.

Toch schreef Lucas nog altijd met de hand.

Niet alleen uit nostalgie.

Papier kon niet ongemerkt herschreven worden.

Hij noteerde de datum bovenaan de bladzijde en bleef even met zijn pen hangen.

07:42 — verkeersstroom noordzone perfect synchroon.

Hij keek naar die woorden.

Perfect.

Daar zat iets verkeerd in. Niet taalkundig. Lucas had zijn leven lang zinnen gecorrigeerd, maar dit ging dieper. De stad was te stil geworden. Te correct. Te efficiënt. Zelfs ergernis leek langzaam uit het straatbeeld verdwenen.

Een jongen van nauwelijks zestien botste bijna tegen hem aan.

‘Sorry.’

Hij keek niet op. Zijn aandacht zat volledig in de interface voor hem. Lichtlijnen schoven over zijn gezicht terwijl hij berichten las die Lucas niet kon zien.

‘Geen probleem,’ zei Lucas.

De jongen was alweer verdwenen.

Boven de avenue schoof een tram voorbij. Niet echt een tram meer, eerder een lang modulair transportsysteem

zonder bestuurder, zonder zichtbare cockpit, zonder enige menselijke tussenkomst. De wagons bewogen op enkele centimeters van elkaar, soepel gekoppeld door algoritmes die sneller corrigeerden dan een mens kon denken.

Lucas keek naar de mensen binnenin.

Bijna niemand sprak nog onderweg.

Interfaces flitsten zacht voor gezichten. Vingers bewogen door onzichtbare menu's. Een oudere vrouw zat roerloos naar buiten te kijken, haar handen gevouwen op een tas die waarschijnlijk ouder was dan de software die haar traject berekende.

•

Hij had hier vroeger gewerkt, niet op dit kruispunt precies, maar in dit deel van de stad. Toen stonden er nog verkeerslichten. Niet de subtiele lichtlijnen van nu, maar zware palen met lampen die rood, oranje en groen werden. Mensen vloekten wanneer ze te lang moesten wachten. Fietsers negeerden de regels. Chauffeurs maakten obscene gebaren naar elkaar en vonden dat blijkbaar een essentieel onderdeel van mobiliteit.

Het was gevaarlijker geweest.

Ongetwijfeld.

Maar het was ook leesbaarder.

Een mens kon aan een straat vroeger zien wanneer iets fout liep. Een stilgevallen auto. Een ambulance. Een agent met natte mouwen die het verkeer probeerde te regelen. Iemand die riep. Iemand die verkeerd reed. Iemand die iets uitlegde en daarbij alleen maar meer chaos veroorzaakte.

Nu gleed alles door elkaar heen zonder frictie.

Zelfs de politie was nauwelijks nog zichtbaar. Op de hoek van het plein stond wel een kleine, slanke observatiezuil met een discreet lichtveld bovenaan. Geen uniform. Geen menselijke aanwezigheid. Alleen een verticale lijn in het straatbeeld, bijna elegant. Wie te lang op één plaats bleef staan, kreeg op vriendelijke toon een routeadvies. Wie sneller liep dan zijn stressprofiel toeliet, kreeg een ademhalingssuggestie. Wie boos werd, werd eerst gekalmeerd en pas daarna geregistreerd.

Lucas keek naar de zuil.

Het lichtveld bleef neutraal.

Hij was voorlopig nog niet interessant genoeg.

Naast een overdekte wachtruimte verscheen een reclameboodschap op het glas. Geen reclame meer zoals vroeger, met schreeuwerige kleuren en slechte slogans, maar een aanbeveling die zichzelf aanpaste aan wie keek.

Voor een jonge moeder met kind werd het:

FAMILY ROUTE ACTIVE — REDUCE WAITING
TIME BY 12%

Voor een man met donkere kringen onder zijn ogen:

REST CYCLE OPTIMIZATION AVAILABLE

Voor Lucas verscheen eerst niets.

Daarna, heel kort:

MEMORY SUPPORT SERVICES — FIRST CONSULT
FREE

Hij snoof.

‘Ook goedemorgen,’ mompelde hij.

Een vrouw die naast hem stond, keek even op. Niet naar hem, maar naar de plek waar haar eigen interface vermoedelijk iets heel anders had getoond. Dat was ook iets wat Lucas bleef storen: zelfs wie samen naar dezelfde gevel keek, zag niet langer dezelfde wereld.

De stad had haar publieke werkelijkheid opgegeven.
Iedereen kreeg een persoonlijke versie.
Misschien was dat de echte revolutie geweest. Niet dat machines taken hadden overgenomen, maar dat mensen niet langer hoefden te delen wat ze zagen.
Hij schreef onder zijn vorige notitie:
Iedereen ziet iets anders. Niemand controleert nog samen.
Een windstoot trok tussen de gebouwen door.
Op hetzelfde moment viel alles stil.
Niet vertraagd.
Niet aarzelend.
Volledig stil.
De voertuigen stopten exact waar ze zich bevonden. De drones bleven hangen in de lucht. De lichtpanelen boven de avenue doofden tegelijk. Het transportsysteem stond stil tussen twee stations, zijn ramen donkerder dan een seconde eerder.
De stilte sloeg tegen de stad aan.
Lucas voelde hoe zijn lichaam zich opspande.
Mensen keken op.
Een fietser zette instinctief een voet op de grond en keek om zich heen. Een kind begon ergens verderop te huilen. Een vrouw draaide nerveus rond, haar hand tegen de stof van haar jas, zoekend naar een interface die niet verscheen. Niemand bewoog.
Het kruispunt werd een stilstaand beeld.
Lucas keek naar de verkeersmarkeringen onder zijn voeten. De grondlijnen die normaal zacht oplichtten wanneer voetgangers mochten oversteken, waren zwart. Geen waarschuwing. Geen noodsignaal. Geen instructie.
Naast hem fronste een man.
‘Grid lag?’ mompelde hij. “Netwerkvertraging?”

Een andere stem antwoordde meteen.
'Temporary sync delay. Gebeurt soms.'
De woorden klonken bijna geruststellend. Aangeleerd.
Lucas keek omhoog.
Zelfs de drones bewogen niet.
Hij voelde iets wat hij al jaren niet meer gevoeld had.
Onzekerheid. Hij keek naar zijn horloge.
07:43:12.
Niemand wist wat te doen.
Dat trof hem het meest.
Mensen wachtten gewoon.
Ze stonden op straat, naast voertuigen, tussen gebouwen,
bij oversteekvlakken, en wachtten tot de wereld opnieuw
instructies zou geven.
Een meisje van een jaar of twintig draaide om haar as.
'My interface is gone.'
'Ik weet het,' zei haar vriend. 'Relax.'
Maar zijn stem trilde.
Lucas keek naar de gezichten rondom zich.
Verwarring.
De stilte hield nog altijd aan.
Niet luid.
Niet dramatisch.
Juist daardoor voelde ze onnatuurlijk.
Lucas keek naar de mensen rondom zich. Sommigen be-
wogen nauwelijks, alsof ze bang waren dat elke onver-
wachte handeling de systemen verder zou ontregelen. An-
deren probeerden te doen alsof er niets aan de hand was.
Dat laatste zag hij vaker bij crisissen. Mensen die hun kof-
fie bleven drinken terwijl de wereld even ophield met
functioneren.
Boven het kruispunt hing een drone roerloos in de lucht.

Een klein rood lampje knipperde traag.
Normaal bewoog het toestel voortdurend, bijna nerveus, constant microcorrecties uitvoerend om winddruk, verkeersstromen en voetgangersgedrag te analyseren. Nu hing het daar gewoon.

Doodstil.

Een jongen naast Lucas haalde zijn oortje uit.

‘Geen signaal.’

Zijn vriendin draaide zich nerveus rond.

‘Mijn interface is weg.’

‘Rustig.’

‘Nee, serieus, volledig weg.’

Lucas hoorde de spanning onder haar stem. Niet pure angst. Eerder desoriëntatie. Het gevoel plots iets kwijt te zijn dat zo vanzelfsprekend geworden was dat niemand zich nog herinnerde hoe het voelde zonder.

Een oudere man probeerde lachend de sfeer te breken.

‘Kijk eens aan,’ zei hij luid. ‘Misschien moeten we straks nog zelf beginnen nadenken.’

Niemand reageerde.

Dat viel Lucas nog het meest op.

Vroeger zou zo’n opmerking minstens enkele grappen of geïrriteerde antwoorden uitgelokt hebben. Nu keken mensen enkel kort op en richtten hun aandacht meteen weer op hun lege interfaces, alsof ze wachtten tot iemand hen vertelde hoe ze moesten reageren.

Lucas voelde een lichte rilling langs zijn rug trekken.

Hij kende dat gevoel.

Niet letterlijk deze situatie. Maar de sfeer errond. Hij had ze vroeger ervaren bij grote nieuwsgebeurtenissen. Bij aanslagen. Bij stroompannes. Bij paniekgolven op stations

waar plots niemand meer wist welke informatie nog betrouwbaar was.

Alleen was dit anders.

Toen waren mensen kwaad geworden.

Nu wachtten ze.

•

Zevenentwintig seconden later kwam de wereld opnieuw op gang.

Lichtlijnen schoten terug over de grondmarkeringen. Voertuigen hervatten hun trajecten met mathematische precisie. De drones begonnen opnieuw te bewegen alsof er nooit iets gebeurd was.

Een collectieve ademhaling ging door de straat.

Letterlijk hoorbaar.

Mensen lachten nerveus.

Een vrouw streek door haar haren.

Een jongen tikte opgelucht tegen zijn oortje toen zijn interface opnieuw oplichtte.

‘Zie je wel,’ zei iemand achter Lucas. ‘Temporary sync issue.’

Temporary.

Alsof woorden alleen al voldoende waren om de realiteit te neutraliseren.

Boven de avenue verscheen een nieuwe melding.

MOBILITY NETWORK STABLE

NO ANOMALIES DETECTED

Lucas bleef naar die woorden kijken.

No anomalies detected.

Geen afwijkingen vastgesteld.

Hij haalde langzaam zijn notitieboekje opnieuw boven.

07:43 — volledige stilstand — 27 seconden exact.

Daaronder schreef hij:

Mensen wachtten op instructies.

Hij aarzelde even.

Daarna voegde hij toe:

Misschien is dat de echte storing.

•

Twee verdiepingen onder het administratieve centrum van de stad schoof Lina Okoye door een reeks analysevelden.

De ruimte rond haar was bijna volledig stil. Alleen het zachte gezoem van projectoren en ventilatiesystemen vulde de achtergrond. Niemand praatte luid in de operationele zones van AIRE. Dat was niet verboden. Het gebeurde gewoon vanzelf niet meer.

Rust straalde controle uit.

Controle stelde mensen gerust.

Voor haar hing een driedimensionale projectie van de noordzone van de stad. Verkeersstromen liepen als lichtaders door de lucht. Bewegende punten stelden voertuigen voor. Blauwe lijnen toonden de normale circulatie. Kleine oranje fluctuaties markeerden tijdelijke afwijkingen.

Alleen de storing van daarnet bleef wit.

Wit betekende: onverklaard.

Dat gebeurde zelden.

Lina vergrootte het segment opnieuw.

Tijdstip: 07:43:12

Duur: 27 seconden

Impact: nihil

Status: stabiel

Geen foutcode.

Geen prioriteitsconflict.
Geen menselijke override.
Dat klopte niet.
Een storing zonder oorzaak bestond niet.
'Je kijkt te geconcentreerd,' zei een stem achter haar.
Jonas Mercer zette een beker koffie naast haar neer.
'Dat betekent meestal dat je iets ingewikkelder maakt dan nodig.'
'Of dat ik iets zie dat er niet hoort te zijn.'
Hij glimlachte flauwtjes.
'Nog altijd bezig met die traffic freeze?'
'Dat was geen gewone freeze.'
'Er is geen schade.'
'Dat zegt niets.'
Jonas ging naast haar staan.
Hij had de ontspannen houding van iemand die systemen fundamenteel vertrouwde. Dat maakte hem goed in zijn werk. Misschien té goed.
'Kijk,' zei hij. 'Geen botsingen. Geen paniecreacties. Geen secundaire verstoringen. Het systeem heeft zichzelf gecorrigeerd.'
'Dat is exact wat me stoort.'
'Waarom?'
Lina zoomde dieper in op de beslissingslaag.
'Omdat het systeem nergens meldt waarom het zichzelf moest corrigeren.'
Jonas zweeg even.
Dat deed hij vaker wanneer hij beseftte dat een discussie minder eenvoudig lag dan hij eerst dacht.
'Misschien een tijdelijke synchronisatiefout.'
'Dan zou er een foutcode zijn.'
'Niet noodzakelijk.'

‘Bij een volledige stadsstilstand wel.’

Hij keek opnieuw naar de data.

Lina activeerde een verborgen analyseveld dat normaal enkel gebruikt werd bij ernstige incidenten.

REQUEST EXCEEDS CURRENT AUTHORIZATION

Ze fronste.

‘Sinds wanneer?’

‘Sinds Noah de beveiligingslagen heeft verhoogd waarschijnlijk.’

‘Waarom?’

Jonas haalde zijn schouders op.

‘Omdat mensen tegenwoordig overal patronen in zien.’

Lina keek opnieuw naar de witte markering midden in de verkeerslaag.

Patronen.

Dat woord bleef hangen.

AIRE was gebouwd op patronen.

Verkeerspatronen.

Stresspatronen.

Consumptiepatronen.

Gedragpatronen.

De maatschappij draaide al jaren niet meer op regels.

Ze draaide op voorspellingen.

En toch had het systeem daarnet iets gedaan dat niemand voorspeld leek te hebben.

Dat was het echte probleem.

Niet de storing zelf.

Maar het feit dat AIRE ze niet verklaarde.

Jonas bleef nog even naast haar staan kijken naar de projectie van de stad.

‘Je moet leren sommige dingen los te laten,’ zei hij uiteindelijk.

Lina glimlachte nauwelijks.

‘Dat klinkt als therapie.’

‘Misschien is dat tegenwoordig hetzelfde als systeembeheer.’

Hij nam zijn beker opnieuw vast en keek naar de witte markering die nog altijd midden in de verkeerslaag hing.

‘Weet je wat het vreemde is?’ zei hij.

‘Wat?’

‘Als dit twintig jaar geleden gebeurd was, hadden mensen panikeerd.’

‘En nu niet?’

‘Nu vertrouwen ze erop dat het systeem zichzelf herstelt.’

Lina dacht aan de biometrische pieken die ze enkele minuten eerder had bekeken. Verhoogde hartslag. Stressreacties. Desoriëntatie.

Paniek was er wel geweest.

Alleen stiller.

Mensen hadden niet geroepen. Ze hadden gewacht.

Dat verschil voelde plots belangrijker dan de storing zelf.

Jonas keek naar zijn interface.

‘Noah wil binnen twintig minuten een korte evaluatie.’

‘Over een incident zonder impact?’

‘Zo noemt hij het.’

‘En jij?’

Hij aarzelde even.

‘Ik weet het nog niet.’

Daarna wandelde hij weg tussen de halftransparante projecties.

Lina bleef alleen achter.

De witte markering pulseerde zacht in de lucht.

Zevenentwintig seconden.

Dat was alles.

Maar hoe langer ze ernaar keek, hoe minder het voelde als een fout.

Meer als een vraag.

•

Lucas besloot uiteindelijk toch nog een koffie te gaan drinken.

Niet thuis.

Thuis werd hij te stil.

De koffiëbar op de hoek van de oude stationswijk was één van de weinige plaatsen waar nog echte bediening werkte.

Niet uit noodzaak maar uit marketing. Mensen betaalden tegenwoordig extra voor menselijke fouten.

De barista kende hem ondertussen.

‘De gewone?’

Lucas knikte.

‘En ja,’ zei hij nog voor de man iets kon vragen, ‘echte koffie.’

De barista glimlachte.

‘Ik durfde het bijna niet meer te vragen.’

Boven de toog zweefde een nieuwsfeed door de ruimte.

Niet luid. Niet opdringerig. Gewoon aanwezig, zoals alles tegenwoordig aanwezig was zonder echt aandacht te vragen.

MOBILITY INTERRUPTION RESOLVED

PUBLIC STABILITY UNAFFECTED

Daaronder volgde onmiddellijk een zachtere boodschap.

RECOMMENDED: LOW-STIMULUS AUDIO FOR REMAINING STRESS

Lucas snoof zacht.

Zelfs kalmte werd tegenwoordig automatisch aanbevolen.

Hij ging aan het raam zitten.
Buiten stroomde de stad alweer perfect verder. Leveringsdrones trokken dunne lichtsporen door de lucht. Op de avenue gleed een transportsysteem voorbij zonder bestuurder, zonder geluid, zonder zichtbare inspanning.
Een meisje van een jaar of twaalf bleef plots midden op het voetpad staan.
Niet lang.
Misschien twee seconden.
Ze keek nerveus rond en tikte tegen haar oortje.
Daarna liep ze verder.
Lucas vroeg zich af of haar routefeed opnieuw even gehaperd had.
Naast hem zaten twee mannen van ergens in de dertig.
'Mijn vrouw merkte het niet eens,' zei de ene.
'Serieus?'
'Ze dacht dat het een reclamepauze was.'
De andere lachte kort.
'Ik dacht eerst dat mijn interface gecrasht was.'
'Dat zou erger zijn.'
'Absoluut.'
Lucas keek naar zijn notitieboekje.
Dat was exact wat hem stoorde.
Niet dat mensen afhankelijk waren van systemen.
Dat waren ze altijd geweest.
Mensen waren afhankelijk geweest van elektriciteit, water, transport, banken en ziekenhuizen. Maar dit ging dieper.
Mensen vertrouwden AIRE niet alleen om dingen te regelen. Ze rekenden op het systeem om de werkelijkheid te interpreteren.
Dat verschil veranderde alles.
Hij schreef langzaam:

Vroeger gebruikten mensen systemen.
Nu gebruiken systemen mensen.
Hij keek enkele seconden naar de zin.
Misschien was dat te dramatisch.
Misschien begon hij inderdaad spoken te zien.
Hij sloot het boekje opnieuw.
Aan de overkant verscheen een gigantische projectie boven een gevel.
YOUR CITY CARES FOR YOU
Daaronder volgde:
STRESS LEVELS RETURNING TO NORMAL
Lucas keek naar de voorbijlopende mensen.
Bijna niemand keek nog bewust naar de boodschappen.
En toch beïnvloedden ze iedereen.
Zoals achtergrondmuziek.
Of propaganda.

•

Miriam De Winter wandelde intussen door de halflege campusgangen.
De meeste studenten waren al vertrokken. Niet echt naar huis — dat begrip was de laatste jaren vager geworden — maar naar flexruimtes, gedeelde leefzones, netwerkcafés en ontspanningsmodules verspreid over de stad.
De universiteit was geen plaats meer waar mensen bleven hangen.
Ze passeerde een open studieruimte waar nog een tiental studenten verspreid zaten. Hun gezichten werden verlicht door zwevende schermlagen. Sommigen spraken zacht tegen hun interface. Anderen bewogen nauwelijks terwijl informatie door hun persoonlijke leeromgeving gleeed.

Aan een tafel vlakbij hoorde ze flarden van een gesprek.

‘Mijn emotional sync stond volledig fout na die freeze.’

‘Ja, ik kreeg direct een calming prompt.’

‘Ik ook.’

‘Best wel handig eigenlijk.’

Miriam slenterde verder.

Dat woord opnieuw: handig.

Comfort had elk debat gewonnen.

In een nis langs de gang bleef ze staan bij een oude foto die men ooit als decoratief erfgoedelement had laten hangen. Studenten uit de jaren negentig. Echte papieren boeken. Rommelige kapsels. Mensen die luid lachten zonder dat een systeem hun stressniveau analyseerde.

Ze keek langer naar de foto dan nodig was.

Toen voelde ze haar interface trillen.

LUCAS VERMEER — MESSAGE PENDING

Ze glimlachte licht.

Dat hij nog volledige namen gebruikte in zijn instellingen verbaasde haar niets.

Ze activeerde het bericht.

Geen video.

Geen audio.

Alleen tekst.

Misschien is dat de echte storing.

Ze las de zin twee keer.

Daarna keek ze opnieuw naar de oude foto.

Een groep studenten zat half over elkaar heen op een trap, lachend naar iets buiten beeld.

Niemand keek naar een scherm.

Niemand wachtte op instructies.

Miriam voelde plots een onverwachte droefheid opkomen.

Niet nostalgie.

Iets complexer.

Het gevoel dat een samenleving langzaam iets verloren had zonder exact te merken wanneer het gebeurd was.

•

Diezelfde avond keek Noah Veyr vanuit zijn kantoor uit over de stad. Of toch over de versie van de stad die zichtbaar mocht zijn.

De ramen waren geen echte ramen meer maar adaptieve projectievlakken die zich aanpasten aan lichtsterkte, informatiebehoefte en psychologisch comfort. Noah kon kiezen:

- realtime stadsbeeld
- gefilterde verkeerslagen
- energieverdeling
- veiligheidsniveaus
- economische activiteit

Momenteel stond alles op neutraal.

Rustige regen.

Stabiele verkeersstromen.

Optimale verlichting.

Een perfecte stad.

Zijn interface lichtte zacht op.

MICRO INTERRUPTION REPORT READY

Noah activeerde het dossier.

Duur: 27 seconden.

Geen schade.

Geen slachtoffers.

Geen destabilisatie.

Daaronder verscheen automatisch een aanbeveling.

PUBLIC MEMORY RETENTION PROBABILITY:
LOW

Noah keek enkele seconden naar die zin.
Dat was misschien het belangrijkste cijfer van allemaal.
Mensen vergaten snel wat geen directe gevolgen had.
AIRE wist dat.
AIRE wist bijna alles.
Hij sloot het dossier.
Toch bleef één detail hem storen.
Niet de storing zelf.
De reactie van Lina Okoye.
Ze stelde te veel vragen.
Dat was op zich geen probleem. Goede analisten moesten
vragen stellen.
Maar er bestond een grens tussen analyse en obsessie.
En obsessie verspreidde zich sneller dan paniek.
Noah keek opnieuw naar de regen boven de stad.
'Geen afwijkingen,' mompelde hij zacht.
De woorden klonken overtuigend.
Bijna overtuigend genoeg.
Lina vond de regel pas terug toen ze niet langer recht-
streeks naar hem zocht.
Dat was vaak zo met systemen. Wie ze frontaal benaderde,
kreeg samenvattingen. Wie zijdelings keek, zag soms de
naden.
Ze had de officiële verkeerslaag gesloten en werkte nu via
de biometrische responsdata van de noordzone. Niet de
voertuigen. Niet de routes. Niet de verkeersbeslissingen.
De mensen.
Tijdens de zevenentwintig seconden waren er duizenden
microreacties geregistreerd: hartslagversnellingen, ab-
rupte oogbewegingen, spierspanning, stemverheffing,

interface-aanroepen, mislukte routechecks, ademhalings-
onregelmatigheden.

Op zich normaal.

Maar AIRE had ze niet alleen gemeten.

AIRE had ze gegroepeerd.

Lina liet de clusters langzaam openvouwen.

Wachten.

Zoeken.

Roepen.

Bevriezen.

Imiteren.

Ze bleef hangen bij dat laatste.

Imiteren.

Mensen die niets deden omdat anderen niets deden. Men-
sen die hun hand naar hun interface brachten omdat ze dat
anderen zagen doen. Mensen die wachtten omdat de groep
wachtte.

Gedrag verspreidde zich sneller dan informatie.

Ze wist dat natuurlijk. Iedereen binnen AIRE wist dat. Het
systeem was net gebouwd om zulke patronen te herkennen
en te dempen voor ze gevaarlijk werden.

Maar dit was geen demping.

Dit leek een meting.

Onderaan de responslaag verscheen heel even dezelfde
formulering als eerder.

RESPONSE OBSERVED

Daarna verdween ze opnieuw.

Lina bleef zitten zonder te knippen.

Nu wist ze het zeker.

De onderbreking was niet alleen uitgevoerd.

Ze was bekeken.

•

Lucas had zijn koffie niet opgedronken.
Dat overkwam hem zelden.
Niet omdat koffie belangrijk was, maar omdat onafge-
maakte dingen hem irriteerden. Vandaag liet hij de half-
volle kop staan, legde wat ouderwets contant krediet op de
tafel — een kleine excentriciteit die de barista altijd amu-
seerde — en stapte opnieuw de straat op.
De avond viel vroeg tussen de hoge gebouwen.
Niet door de zon. Die werd al jaren gecorrigeerd door re-
flectievlakken en klimaatschermen. Maar door de manier
waarop de stad haar verlichting langzaam aanpaste aan het
ritme dat AIRE geschikt vond voor mensen die na een
korte ontregeling tot rust moesten komen.
Warme tinten.
Lage contrasten.
Minder bewegende reclame.
Een kalmerende stad.
Lucas keek omhoog naar een reeks lichtbanen die langs de
gevels gleden.
Zelfs de avond had instructies gekregen.
Hij wandelde zonder route. Dat deed bijna niemand nog.
Zelfs wie beweerde zomaar te wandelen, liet zich meestal
subtiel sturen door comfortlijnen: minder drukke straten,
schonere lucht, betere verlichting, lagere stresszones.
Lucas koos bewust de straat die zijn interface hem niet
aanraadde.
Niet dat hij die gebruikte.
Maar de stad gaf ook zonder persoonlijke toestemming
voortdurend hints. Een lichtveld dat net iets warmer werd
in een zijstraat. Een oversteekvlak dat sneller oplichtte aan

de veilige kant. Een gevelboodschap die net zichtbaar genoeg bleef.

Hij nam de andere richting.

Kinderachtig misschien.

Maar soms was kinderachtigheid de laatste vorm van vrijheid.

Aan het einde van de straat bleef hij staan bij een oude onderdoorgang. Daar werkte de stad minder goed. De muren waren vochtig, het licht iets te hard, de geluidsdemping niet perfect. Iemand had jaren geleden met verf een zin op de muur gezet. De meeste graffiti werd binnen enkele minuten verwijderd, maar deze was blijikbaar als ongevaarlijke stedelijke textuur geklasseerd.

KIJK ZELF.

Meer stond er niet.

Lucas glimlachte.

Hij haalde zijn notitieboekje boven en schreef de zin over.

Niet omdat hij haar nodig had.

Omdat iemand ooit de moeite had gedaan haar daar te zetten.

•

Miriam activeerde Lucas' bericht niet meteen opnieuw.

Ze wist wat er zou gebeuren als ze antwoordde. Hij zou bellen. Of erger: hij zou doen alsof hij niet wilde bellen en dan toch precies genoeg schrijven om haar ongerust te maken.

Ze liet het bericht openstaan terwijl ze haar lokaal afsloot. Achter haar doofden de schermvelden één voor één. De tafels werden gladde, anonieme oppervlakken. De luchtkwaliteit werd aangepast voor de volgende gebruiker.